

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 листопада 2025 року*

DOI: <https://doi.org/10.24195/MIE2025>

УДК: 378.11+371.201+658.401.2

У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнешук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач лабораторії якості освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №8, від 25 грудня 2025 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21 листопада 2025 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 145 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2

© Університет Ушинського, 2025

transparency, and competitiveness of university programs, aligning them with the prevailing practices of European higher education institutions.

Bibliography

1. Coventry University. (n.d.). Undergraduate academic experience: Degrees, modules and credits [Web page]. Coventry University. <https://www.coventry.ac.uk/student-central/coventry/handbook/course-info/ug-modular-framework/>
2. Lantero, L., & Finocchietti, C. (2021, October 11). *Theory and practice on micro-credentials within the EHEA* [Conference presentation]. TAICEP Annual Conference 2021. CIMEA. https://www.taicep.org/taiceporgwp/wp-content/uploads/2023/05/TAICEP-Conference-2021_Theory-and-Practice-on-Micro-Credentials-Within-the-EHEA-.pdf
3. London Metropolitan University. (2024). Undergraduate academic information: Credit, modules and study hours [Web page]. London Metropolitan University. <https://www.londonmet.ac.uk>
4. Ministerul Educației și Cercetării. (2025). *Plan-cadru pentru studii superioare de licență, master și studii integrate (Ordinul MEC nr. 510 din 07.04.2025)* [Framework Plan for Bachelor's, Master's, and Integrated Higher Education Programs]. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova. https://mec.gov.md/sites/default/files/plan-cadru_2025.pdf
5. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAAHE). (2024). *The frameworks for higher education qualifications of UK degree-awarding bodies* (2nd ed.). QAA. <https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/the-frameworks-for-higher-education-qualifications-of-uk-degree-awarding-bodies-2024.pdf>
6. UniDistance Suisse. (2023). *Bachelor of Science in Mathematics: Study guide 2023–2024* (Study plan). UniDistance Suisse. <https://studies.unidistance.ch>

МЕТОД ПРОЄКТІВ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ

Святослав Телемуха, Україна
Олександр Пиптюк, Україна
Ростислав Сабадош, Україна
Андрій Павляк, Україна
Наталія Іваночко, Україна
Віталій Міщук, Україна

«Мозок, добре мислячий, цінується вище,
ніж мозок, добре заповнений»

М. Монтьє.

Що чую – забуваю, що бачу – дещо пам'ятаю,
що роблю – розумію.

Конфуцій.

Вступ. Сучасний фахівець у галузі медицини (медсестра, стоматолог, фармацевт, лікар) повинен володіти значним запасом спеціальних знань, уміти

поповнювати, розвивати і творчо застосовувати їх у професійній діяльності. Для цього їм необхідна якісна підготовка в галузі діагностики та лікування, яка базується передусім на загальній теоретичній та фаховій підготовці з предметів медико-біологічного циклу. Від рівня природничо-наукової підготовки лікаря, фармацевта, стоматолога, медсестри залежить ступінь його готовності до використання нових медичних технологій (у діагностиці, лікуванні, фармакології, стоматології і т.д.). Практика природничо-наукової підготовки медичних працівників у вищих навчальних закладах свідчить, що використання традиційних дидактичних засобів і методів не забезпечує інтенсивного розвитку пізнавальної діяльності, індивідуальних здібностей та фахових знань студентів [1].

Проектний метод навчання - це сукупність таких способів навчання, при яких студенти за допомогою колективної або індивідуальної діяльності з відбору, розподілу та систематизації матеріалу з певної теми, складають проект. Метод проектів дозволяє найменш витратним способом створити *natural environment* («природне середовище», тобто умови діяльності, максимально наближені до реальних) для формування компетентності студентів [2,3,4].

Метод проектів розроблено американським філософом і педагогом Дж. Дьюї, а також його учнем В.Х. Кілпатрік. Дж. Дьюї протиставив навчальній системі, заснованій на придбанні і засвоєнні знань, навчання "шляхом роботи", тобто таке, при якому всі знання витягувалися з практичної самостійності та особистого досвіду. Він пропонував будувати навчання на активній основі, через доцільну діяльність учня і студента, засновану на його власному інтересі саме в цьому знанні. Тому дуже важливо було показати, для чого і коли можуть стати в нагоді ці знання в житті [4]. У.Х. Кілпатрік одержав широку популярність роботи "Метод проектів", розвивав ідею навчання через організацію "цільових актів" (проектів) і відстоював тезу про те, що школа, коледж повинні готувати учнів до життя в умовах динамічно мінливого суспільства, до зіткнення з ще невідомими проблемами майбутнього.

Метод проектів активно і успішно розвивався в США, Великобританії, Бельгії, Ізраїлі, Фінляндії, Німеччині, Італії, Бразилії, Нідерландах і багатьох інших країнах, де придбав велику популярність унаслідок раціонального поєднання теоретичних знань та їх практичного застосування для вирішення конкретних проблем навколишньої дійсності. Може бути реалізований за допомогою різних засобів навчання, в тому числі і з використанням нових інформаційних технологій. Це можуть бути сучасні засоби: комп'ютерні телекомунікації, електронні бази даних, віртуальні бібліотеки, кафе, музеї, відео, мультимедійні засоби, аудіо-та відеоконференції, факс, радіозв'язок і ін. Тому можна сказати, що метод проектів переживає сьогодні друге народження, так як відкриваються нові можливості для комунікації [4].

На українських теренах практично відсутні публікації на дану тематику.

Мета дослідження - розвиток творчих навичок у науково-дослідній роботі студентів, навчання їх пошуку інформації та роботи з літературою та хворим, інтегрування знань в медицині та розвиток клінічного мислення.

Класифікація проектів. Дослідницькі – повністю підпорядковані логіці дослідження та мають структуру, наближену до наукового дослідження. Застосовують всі методи сучасної науки. Наприклад: лабораторний експеримент, соціальне дослідження. **Творчі** – у яких передбачаються довільний підхід до оформлення результатів. Наприклад: створення приладів, установок, моделей, театральні постановки з предмету. **Ігрові** – учасники виконують певні ролі, що обумовлені характером та змістом проекту. Ступінь творчості учасників надзвичайно високий, але домінуючим видом творчості є все ж таки гра. Наприклад: імітуються соціальні та ділові стосунки як літературних героїв, так і реальних людей, вигадуються учасниками різні життєві ситуації. **Інформаційні** – збір інформації про об'єкт дослідження з метою аналізу, узагальнення та презентації на широкий загал. **Практично орієнтовані** – вирізняються чітко вираженим результатом діяльності учнів.

За кількістю студентів проекти бувають: індивідуальні, парні, групові. За часом проведення проекти бувають: короткочасні (1-3 уроки), середньої тривалості (від 1 тижня до 1 місяця), довготривалі (декілька місяців, навіть рік). За характером контактів: внутрішні або регіональні, міжнародні. За предметно-змістовою ознакою: монопроекти (у межах одного предмета), міжпредметні.

Результатом цієї діяльності завжди повинен бути якийсь продукт: презентація, програма, комплект документації, брошура, альбом, сценарій, радіопередача, конференція і т.д.

Існують 5 критеріїв для написання проекту:

1. Мета і завдання повинні бути конкретні і прості, реально здійснимі.
2. Актуальність: проект повинен відображати нагальну проблему реального життя.
3. Необхідно зробити огляд світової літератури з цієї проблеми.
4. У проекті повинні бути запропоновані шляхи покращення медичної допомоги.
5. Ці поліпшення повинні бути значними і досягатися простими методами.

Студенти: самостійно і з бажанням отримують знання з різних джерел; вчаться користуватися цими знаннями для вирішення нових пізнавальних і практичних завдань; набувають комунікативні вміння, працюючи в різних групах; розвивають свої дослідницькі вміння (виявлення проблеми, збір інформації з літератури, документів і т.д., спостереження, експеримент, аналіз, побудова гіпотез, узагальнення); розвивають аналітичне мислення.

Функція викладача: 1) на підготовчому етапі ініціювати ідеї проекту або створити умови для появи ідеї проекту, а також надати допомогу в первісному плануванні, 2) на етапі реалізації проекту - роль помічника, консультанта з окремих питань, джерела додаткової інформації. Суттєва роль відводиться координації дій між окремими мікрогрупами і учасниками проекту, 3) на заключному етапі підведення підсумків роботи в якості незалежного експерта (контрольно-оцінна функція).

Критерії оцінки проектних робіт:

- Важливість теми проекту, актуальність та значущість теми.

- Глибина дослідження проекту і повнота розкриття теми.
- Оригінальність запропонованих рішень.
- Самостійність роботи над проектом.
- Якісність виконання продукту і як розкритий зміст проекту в презентації.
- Використання засобів наочності, технічних засобів.
- Відповіді на питання.

Реалізація цього методу вимагає ряду умов. Вибір місця проведення (стаціонар, спеціалізоване відділення) гарантує безперервність і повноту об'єктів дослідження. Збір інформації проводиться з використанням реальних медичних документів (історія хвороби, амбулаторні карти, анкети). Обов'язкове вміння використання комп'ютерної техніки для отримання і обробки інформації. Результати проекту оформляються письмово і підлягають офіційній презентації (доповідь публікації). Захист проекту виробляє у студента навички виступу і прагнення до поглиблення та вдосконалення своїх знань.

Висновки:

1. Для здійснення контролю за засвоєнням знань у групах при роботі над проектами є кращі умови.
2. Програма впровадження методу проектів у навчальний процес в умовах кредитно-модульної системи спрямована на системне формування знань студентів медиків, які здатні будуть розв'язувати завдання в різних сферах практичної професійної діяльності.
3. Основними компонентами, які формують знання студентів медиків в процесі використання методу проектів, є мотиваційний, змістовий, діяльний, а складовими компонентами, які формуються в процесі роботи над проектами майбутнього медика фахівця при цьому, є фаховий інтерес до вивчення дисципліни, дослідницькі уміння і навички, фахові здібності та фахове мислення.
4. Вміння викладача ефективно організувати роботу над проектами і впровадити його у навчальний процес є показником високого рівня професійності та оволодіння ним прогресивними інноваційними технологіями навчання, які ставить перед нами міжнародна конкурентно-спроможна європейська система вищої освіти.

Література

1. Освітня технологія “Метод проектів” : стан розробки в науково-методичній літературі. *Медична освіта*, №4, 2012.
2. Демчук О. Метод проектів як особистісно-зорієнтована технологія розвитку життєвої компетентності. *Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації*. 2011. №2. С. 287–290.
3. Разієвська Ж. В. Метод проектів як засіб формування ключових компетенцій на заняттях з предметів природничого циклу. *Біологія*. ВГ «Основа». 2008. №13. С.8-10.
4. Knoll, M. The project method: Its vocational education origin and international development. *Journal of Industrial Teacher Education*-1997 - Vol.34 /3// <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JINE#34n3/Knoll.html>.

Анотація

Телемуха С. Б., Пиптюк О. В., Сабадош Р. В., Павляк А. Я., Іваночко Н. Я., Міщук В. В. **Метод проєктів в навчанні студентів медиків**

Мета дослідження - розвиток творчих навичок у науково-дослідній роботі студентів, навчання їх пошуку інформації та роботи з літературою та хворим, інтегрування знань в медицині та розвиток клінічного мислення.

Практика природничо-наукової підготовки медичних працівників у вищих навчальних закладах свідчить, що використання традиційних дидактичних засобів і методів не забезпечує інтенсивного розвитку пізнавальної діяльності, індивідуальних здібностей та фахових знань студентів. . Подолання цих суперечностей можливе за умови використання нових підходів до формування знань студентів. Практично в кожній з навчальних програм передбачені години для самостійної роботи студентів. Контроль викладачем якості самостійної роботи студентів практично неможливий. Вирішення проблеми можливе через використання інтерактивних методів навчання, одним з яких є метод проєктів.

Проектний метод навчання - це сукупність таких способів навчання, при яких студенти за допомогою колективної або індивідуальної діяльності з відбору, розподілу та систематизації матеріалу з певної теми, складають проєкт.

Висновки: впровадження методу проєктів у навчальний процес в умовах кредитно-модульної системи спрямована на системне формування знань студентів медиків, які здатні будуть розв'язувати завдання в різних сферах практичної професійної діяльності.

Ключові слова: метод проєктів, етапи проєкту, критерії оцінки.

Annotation

Telemukha S. B., Pyptiuk O. V., Sabadosh R. V., Pavlyak A. Y., Ivanochko N. Y., Mishchuk V. V. **Project method in education of medical students.**

A research aim is development of creative skills in research work of students, studies of their information retrieval and work with literature and patient, integration of knowledge in medicine and development of the clinical thinking.

Practice of naturally-scientific preparation of medical workers testifies in higher educational establishments, that the use of traditional didactics facilities and methods does not provide intensive development of cognitive activity, individual capabilities and professional knowledge of students. . Overcoming of these contradictions is possible on condition of the use of new approaches to forming of knowledge of students. Practically in each of on-line tutorials the envisaged hours for independent work of students. Control of quality of independent work of students a teacher is practically impossible. The decision of problem is possible through the use of interactive methods of studies, one of that there is a method of projects.

A project method of studies is totality of such methods of studies, at that students by means of collective or individual activity from a selection, distribution and systematization of material from a certain theme, fold a project.

Conclusions: introduction of method of projects in an educational process in the conditions of the credit-module system sent to the system forming of knowledge

of students of physicians, that will be able to decide a task in the different spheres of practical professional activity.

Key words: method of projects, stages of project, criteria of estimation.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Вікторія Хромець, Україна

Актуальність організації та вдосконалення психологічної служби у закладах вищої освіти (ЗВО) України зумовлена складними викликами та потребами студентської молоді у психологічній підтримці [1, с. 15]. Повномасштабна військова агресія, економічна нестабільність, стресогенні умови життя суттєво впливають на ментальне здоров'я осіб, які здобувають вищу освіту. За даними останніх досліджень, 33,5 % студентів мають ознаки тривожності, 28,2 % – депресивні стани [2, с. 1]. Це потребує комплексного, системного підходу до організації психологічної служби в ЗВО та посилення ролі психологічного супроводу в освітньому процесі.

Мета статті полягає у розгляді основних аспектів організації та розвитку психологічної служби у ЗВО України у контексті сучасних вимог та викликів часу.

Психологічна служба у ЗВО – це структурний підрозділ, який здійснює психолого-педагогічний супровід освітнього процесу та забезпечує психічне здоров'я всіх учасників освітнього процесу [3, с. 57]. Метою діяльності психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, охорони їх психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу [1, с. 20].

Основу діяльності психологічної служби складають ключові принципи: науковість та цілісність; професійна компетентність та відповідальність; індивідуальний підхід; доступність психологічних послуг; міждисциплінарність; комплексність та системність; людиноцентризм та партнерство; конфіденційність [4, с. 41-42]. Ці принципи визначають напрямок роботи фахівців та забезпечують якість надання психологічної допомоги.

Психологічна служба ЗВО має чітку структуру та підпорядковується проректору з навчально-виховної роботи. До складу служби входять практичні психологи, соціальні педагоги, які надають спеціалізовану допомогу [5, с. 78]. Середня забезпеченість закладів освіти працівниками психологічної служби у 2024/2025 навчальному році становила 74 % від необхідної кількості [6, с. 15].

Основні функції психологічної служби у ЗВО включають: психодіагностику; психологічне консультування; профілактичну роботу; психологічну корекцію; просвітницьку діяльність; організаційно-методичну роботу [1, с. 25-26]. Діагностична робота передбачає виявлення індивідуальних

Секція 3	
GARAKANIDZE Zurab <i>A new challenge for Georgia's transport and communication security</i>	46
ДАКАЛ Алла <i>Спільні й відмінні чинники публічного управління у сфері освіти України та Польщі</i>	55
РУЧКІНА Маріанна, ТАН Цінцін <i>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів в умовах глобальних освітніх трансформацій</i>	58
ЯКУБОВСЬКА Олена <i>Управління закладом дошкільної освіти в умовах сучасних змін</i>	61
Секція 4	
БАРАБАСЬ Дмитро <i>Культура інновацій у закладах вищої освіти</i>	64
ГОРЛІЧЕНКО Марина, ЛЮ Даньдань <i>Інноваційний розвиток закладу освіти –вимога часу</i>	67
КНЯЖЕВ Ігор <i>Технологізація педагогічної освіти: інноваційний вимір сучасного навчання</i>	68
КОВІЛІНА Вероніка <i>The role of innovative educational technologies in forming teachers' readiness for inclusive preschool education</i>	70
МАЛОФЕЄНКО Марина <i>Сучасні підходи науковців до професійного розвитку вихователів закладу дошкільної освіти</i>	74
RUSNAC Svetlana <i>Artificial intelligence in the development of university competencies: risks, opportunities and the institutional ethical framework</i>	76
RUSNAC Svetlana, MUSIENCO Natalia <i>Modular approach to curriculum design: perspectives for quality enhancement and program internationalization</i>	79
ТЕЛЕМУХА Святослав, ПИПТЮК Олександр, САБАДАШ Ростислав, ПАВЛЯК Андрій, ІВАНОЧКО Наталія, МІЩУК Віталій <i>Метод проектів в навчанні студентів медиків</i>	82
ХРОМЕЦЬ Вікторія <i>Організація психологічної служби в закладах вищої освіти України в сучасних умовах</i>	87
ШАТНИЙ Сергій, ШАТНА Анастасія, РЕУТ Дмитро, БОЙЧУРА Михайло, СИДОР Андрій <i>Методологічні основи та дидактичні принципи індивідуалізованого навчання в сучасній освіті</i>	89
ШТАЙНЕР Тетяна <i>Інтеграція інноваційних підходів у зміст дисциплін дизайнерського профілю як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців</i>	91
Секція 5	
БИКОВА Наталія, ТАТАРИНОВА Світлана <i>Трансформація системи захисту дітей в умовах воєнного стану в Україні</i>	95
БРЮХОВЕЦЬКА Наталя <i>Підготовка есе у системі формування мислячого здобувача та працівника-спеціаліста</i>	97
ВЕЛИЧКО Тетяна <i>Підготовка майбутніх педагогів до формування ціннісних орієнтацій у дітей старшого дошкільного та молодшого</i>	99